

Bartáková, Jarmila

Slovakistika

In: *Slavica na Universitě J.E. Purkyně v Brně : (filologie, literární věda, historiografie, uměnovědy)*. Hejl, František (editor). Vyd. 1. V Brně: Universita J.E. Purkyně, 1973, pp. 62

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126820>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

SLOVAKISTIKA

Od založení filosofické fakulty je slovakistika na ní trvale spjata se jménem vynikajícího pedagoga doc. dr. *Aloise Gregora* (1888–1971). I když původem Čech, byl mimořádným členem Učené společnosti Šafaříkovy v Bratislavě a členem jazykovědné sekce Matice slovenské, z jejíhož podnětu se podílel také na výzkumu turčianského a liptovského nářečí. Vzhledem k této široké činnosti je jenom přirozené, že mimořádně citlivě sledoval celkový kulturní život na Slovensku a pohotově o něm informoval nejširší českou veřejnost nejen v odborných časopisech, ale i v denním tisku, což v nemalé míře přispělo k upevnování vzájemných vztahů česko-slovenských.

Od prvního roku založení university vedl Alois Gregor lektorská cvičení ze slovenštiny, zpočátku v podobě kursů pro začátečníky a současně i pro pokročilé, až do začátku války. V kursech pro pokročilé se kromě mluvnice a konverzace také četla klasická díla slovenské literatury (práce M. Kukučina, J. G. Tajovského, P. O. Hviezdoslava nebo také M. Urbana, I. Kraska a jiných).

Po roce 1945 se Alois Gregor opět vrátil na fakultu, znovu vedl slovakistiku ve formě lektorských cvičení. Avšak v poválečném období se zájem o ni rozšířil také v rámci českých přednášek, například o problematiku slovenské dialektologie (Adolf Kellner), o morfologii (František Trávníček), o tvoření slov (František Svěrák), později též o problémy syntaxe (Jaroslav Bauer, Miroslav Grepl) a historické gramatiky (Arnošt Lamprecht).

Po odchodu doc. Aloise Gregora do důchodu vedl načas semináře ze slovenštiny Mirek Čejka a od roku 1961 *Jarmila Pikorová-Bartáková*, která vede též výběrový seminář ze srovnávací lingvistiky slovenské a české, rozšířené později také na problematiku slovensko-slovanskou.

Závažný je mimoškolní zájem učitelů brněnské fakulty o problémy slovakistiky. Byl to zejména prof. Václav Machek, který z hlediska etymologie vysvětloval také vznik slovenských slov a velký slovenský jazykový materiál zahrnul do svého Etymologického slovníku, nebo prof. František Trávníček, prof. Adolf Kellner, prof. Jaroslav Bauer a doc. Miroslav Grepl v oblasti syntaxe, prof. Milan Jelínek ve stylistice a doc. Radoslav Večerka v rámci mezislovenských vztahů.

Je třeba vzpomenout také bohatých vzájemných styků brněnské filosofické fakulty s bratislavskou filosofickou fakultou University J. A. Komenského a Jazykovědným ústavem Ludovíta Štúra SAV. Účast na konferencích, sympoziích, poradách a habilitačních řízeních, které pravidelně jedna nebo druhá strana pořádá, napomáhá bohaté výměně zkušeností; stejně tak i přednášky na půdě brněnského Jazykovědného sdružení, kde občas hostují také přední slovenští lingvisté, nebo naopak zase čeští v Bratislavě. Tato živá vzájemná spolupráce přispívá nejen ke zvýšení informovanosti na obou stranách, ale vede také často ke společnému řešení nejednoho lingvistického problému.

Jarmila Pikorová-Bartáková